

Onder embargo tot 07:00 CEST (05:00 UTC), 1 juni 2026

Nevi PMI[®] Productiesector Nederland

Grotere vraag naar in Nederland geproduceerde goederen door aanleg buffervoorraden

Hoofdpunten

Grootste toename productieomvang en aantal nieuwe orders in ruim vier jaar

Toename inkoopactiviteiten door verstoringen in de toeleveringsketens

Inflatiedruk neemt verder toe

De prestatie van de Nederlandse productiesector was in mei het sterkst in bijna vier jaar. De instroom van nieuwe orders hield echter grotendeels verband met paniekaankopen van klanten door de verdere verslechtering van de omstandigheden in de toeleveringsketens en de toegenomen prijsdruk. De grotere vraag leidde tot de grootste toename van de productieomvang in ruim vier jaar, wat de bedrijven aanzette tot uitbreiding van de inkoopactiviteiten en personeelsbestanden. Het ondernemersvertrouwen herstelde zich ondertussen verder en kwam uit op een niveau dat boven het onderzoeksgemiddelde lag.

De Nevi PMI[®] voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en is samengesteld op basis van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen.

De PMI-hoofdindex steeg van 54.4 in april naar 55.9 in mei – het hoogste cijfer in bijna vier jaar. Alle vijf PMI-componenten hadden een positieve invloed op dit cijfer, al werden de langere levertijden deels toegeschreven aan verstoringen in de toeleveringsketens.

De grotere vraag in de Nederlandse productiesector werd met name veroorzaakt door voorraadopbouw bij klanten als gevolg van verstoringen in de toeleveringsketens door de oorlog in het Midden-Oosten. De stijging van het aantal nieuwe orders was niet alleen fors, maar ook de grootste in meer dan vier jaar. Naar verluidt hadden sommige klanten hun orders eerder geplaatst om voorspelde prijsstijgingen voor te blijven.

Hoewel de buitenlandse vraag toenam, lag de stijging van het aantal nieuwe exportorders onder die van het totale aantal nieuwe orders.

PMI Productiesector Nederland

seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bronnen: Nevi, ABN AMRO, S&P Global PMI.

De gegevens werden verzameld van 11-20 mei 2026.

De grotere instroom van nieuwe orders leidde in mei tot een grotere toename van de productieomvang, de grootste in ruim vier jaar.

De hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk steeg voor het eerst sinds begin 2023, zij het in beperkte mate. Dit wijst erop dat de productiebedrijven onvoldoende capaciteit hadden om de bestaande orders te verwerken. Tegelijkertijd werden de personeelsbestanden in vergelijkbare lichte mate uitgebreid, wat contrasteerde met de tendens van dalingen van de afgelopen twee maanden.

De bedrijven vergrootten hun inkoopactiviteiten tevens voor het aanleggen van buffervoorraden vanwege de aanhoudende verstoringen van de toeleveringsketens. Deze laatste stijging van de hoeveelheid ingekocht materiaal was fors en zelfs de grootste in vier jaar. De gemiddelde levertijden waren in mei wederom langer door de inspanningen van bedrijven om de voorraadniveaus te verhogen, in een periode waarin al sprake was van toegenomen verstoringen. De verslechtering van de prestatie van leveranciers was de grootste sinds mei 2022.

Ondanks de verlenging van de levertijden waren de bedrijven nog steeds in staat om hun materiaalvoorraad te vergroten in de grootste mate sinds september 2022. De voorraad gereed product daalde ondertussen en de bedrijven gaven aan dat zij deze voorraad waar nodig hadden aangesproken.

De kostendruk was in mei opnieuw hoger en de inkooprijnsinflatie bereikte het hoogste niveau in meer dan vier jaar. De belangrijkste reden voor deze laatste toename bleef de oorlog in het Midden-Oosten, wat bleek uit hogere prijzen voor een groot aantal producten (met name brandstof en olie-gerelateerde materialen).

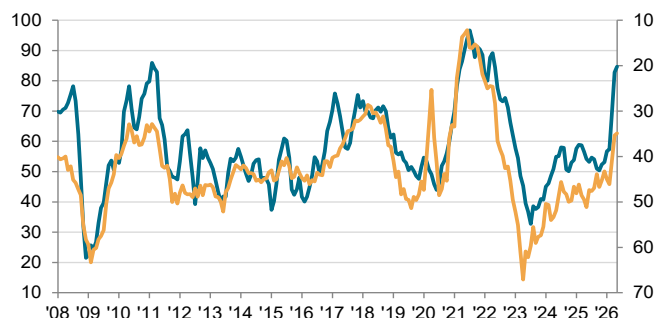
De prijsstelling van de bedrijven was iets agressiever dan

in april. Er was sprake van een forse verhoging van de verkoopprijzen, de grootste in meer dan drieënhal jaar, maar de gegevens lieten wederom een margeverlies zien omdat de bedrijven niet in staat waren de hogere kostendruk volledig door te berekenen aan klanten.

Ondanks de aanzienlijke problemen als gevolg van de oorlog in het Midden-Oosten, verbeterde het ondernemersvertrouwen voor de productieomvang in de komende twaalf maanden. Deze verwachtingen lagen net boven het historisch gemiddelde en het percentage optimisten was aanzienlijk groter dan het percentage pessimisten (respectievelijk 45% en 9%). Er waren aanwijzingen dat de producenten, ondanks de genoemde problemen zoals hoge prijzen, er nog steeds van uitgingen dat zij hun groeiambities konden waarmaken.

■ PMI Inkooprijks index
seizoensmatig aangepast, >50 = inflatie t.o.v. de vorige maand

■ PMI Levertijden index
seizoensmatig aangepast, >50 = kortere levertijden t.o.v. de vorige maand

Bronnen: Nevi, ABN AMRO, S&P Global PMI.

Commentaar

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO, gaf het volgende commentaar:

"Het hamstergedrag als gevolg van de oorlog in Iran jaagt de groei van de Nederlandse industrie naar het hoogste tempo in bijna vier jaar tijd, blijkt uit de Nevi Inkoopmanagersindex. Inkopers vrezen tekorten en hogere prijzen, en kopen daarom extra onderdelen en materialen in.

De Nevi Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie steeg over mei van 54,4 naar 55,9, wat vooral het gevolg was van een sterke stijging van het aantal nieuwe orders. Ook de productie groeide sterk, in het hoogste tempo sinds ruim vier jaar. Ook waren de Nevi-respondenten in mei weer behoorlijk optimistisch over de verwachte groei in de komende twaalf maanden.

Vooral de vraag naar halffabricaten nam toe, vermoedelijk doordat afnemers extra onderdelen en materialen bestellen uit angst voor hogere prijzen en mogelijke tekorten op de relatief korte termijn. De binnenlandse vraag stijgt het sterkst, maar ook de vraag vanuit het buitenland neemt toe, zoals uit Duitsland, Azië en Australië. Vermoedelijk gaat het bijvoorbeeld om chemische producten, zoals kunststoffen.

Het hamstergedrag is niet onlogisch, gezien de maandenlange de facto sluiting van de Straat van Hormuz als gevolg van de oorlog. Toeleveringsketens zijn daardoor sterk ontregeld en er ontstaan tekorten aan bepaalde materialen. Zo is het aanbod van bepaalde chemische producten, kunststoffen en aluminium al afgenomen, waardoor de inkooprijzen sinds het begin van de oorlog sterk stijgen. Zo zijn sommige kunststoffen circa 70 procent duurder geworden, zo blijkt uit cijfers van Plastics Information Europe.

Ondernemingen die momenteel extra voorraden inkopen, moeten zich realiseren dat dat zij mogelijk met overvloedige voorraden komen te zitten. Dit is zeker het geval wanneer eerder bestelde materialen pas na enige tijd worden geleverd, terwijl de vraag naar de nog te produceren eindproducten in de tussentijd is teruggevallen. Het verschijnsel dat een kleine verandering van de vraag naar producten, in dit geval vooral

halffabricaten, leidt tot grote schommelingen in voorraad- en productieniveaus staat ook wel bekend als het Forrester- of bullwhip-effect (in het Nederlands: zweepslageffect). Uit de verscheidene Nevi-deelindicatoren rijst het beeld op van het grootste bullwhip-effect in ongeveer vier jaar tijd.

Overigens leiden de hogere inkoopkosten voor veel ondernemers in de Nederlandse industrie tot een grotere behoefte aan werkkapitaal. Zo is de inkoop van kunststof normaliter goed voor ongeveer de helft van de totale kosten van de kunststofverwerkende industrie, zo blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ook brandstof, chemische producten en metalen worden snel duurder, met een nog grotere behoefte aan liquiditeit tot gevolg.

Niet alle prijsstijgingen zijn het gevolg van de oorlog in Iran. Ook elektronische componenten worden duurder, vooral door de hoge vraag die wordt veroorzaakt door investeringen in datacenters voor AI-toepassingen.

Ook uit de Nevi-cijfers blijkt dat het hamstergedrag vanwege de oorlog in Iran waarschijnlijk niet het hele verhaal is. De relatief snelle groei van de Nederlandse industrie is wellicht deels het gevolg van omvangrijke investeringen in datacenters, waardoor chipfabrikanten extra investeren. Nederlandse chipmachinebouwers, waarvan marktleider ASML veruit de bekendste is, profiteren daarvan, en daarmee ook vele honderden Nederlandse toeleveranciers. De relatieve sterke binnenlandse vraag blijkt indirect uit het feit dat de voorlopige inkoopmanagersindices van S&P Global buiten Nederland juist verslechterden, zoals in Duitsland en in de eurozone.

Toch is het de vraag of de Nederlandse industrie het huidige groeitempo in de komende maanden kan vasthouden. Wanneer het hamstereffect afneemt, moet blijken hoe bestendig de vraag naar Nederlandse industriële producten is. Uit voorlopige inkoopmanagersindices van S&P Global blijkt dat vooral de dienstensector lijdt onder de snel oplopende inflatie, wat leidt tot krimp van de economie in de eurozone. Als dat te lang duurt, is dat waarschijnlijk slecht nieuws voor de vraag naar machines."

Contact

ABN AMRO
Albert Jan Swart
Sectoreconoom industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

Nevi
Marcel Bon
Manager Business Intelligence
T: + 31 6 215 90 642
m.bon@nevi.nl

S&P Global Market Intelligence
Eleanor Dennison
Econoom
T: +44 134 432 7221
eleanor.dennison@spglobal.com

S&P Global Market Intelligence
Hannah Brook
EMEA Communications Manager
T: +44 7483 439 812
hannah.brook@spglobal.com
press.mi@spglobal.com

Ontvangt u liever geen persberichten van S&P Global, email dan press.mi@spglobal.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Methodologie

Het Nevi PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door S&P Global en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBR. Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hoger' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gerevisieerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@spglobal.com.

PMI

De Purchasing Managers' Index™ (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen.

www.spglobal.com/marketintelligence/en/mi/products/pmi

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij S&P Global of worden door S&P Global onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van S&P Global. S&P Global is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. S&P Global is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index™ zijn handelsmerken of geregistreerde handelsmerken van S&P Global Inc of worden door S&P Global Inc en/of verwante ondernemingen onder licentie gebruikt.

De Inhoud van dit rapport wordt gepubliceerd door S&P Market Intelligence en niet door S&P Global Ratings – een afzonderlijk beheerde divisie van S&P Global. De reproductie van informatie, gegevens of materiaal, met inbegrip van ratings ('Inhoud') in welke vorm dan ook, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betrokken partij. Deze partij, haar verwante ondernemingen en leveranciers ('Aanbieders van inhoud') staan niet garant voor de juistheid, toereikendheid, volledigheid, tijdigheid of beschikbaarheid van Inhoud en zijn niet verantwoordelijk voor eventuele fouten of weglatingen (nalatig of anderszins), ongeacht de oorzaak, of voor de resultaten die zijn verkregen door het gebruik van dergelijke inhoud. In geen enkel geval zijn aanbieders van inhoud aansprakelijk voor schade, kosten, uitgaven, juridische kosten of verliezen (inclusief gederfde inkomsten, gederfde winst en alternatieve kosten) in verband met het gebruik van de inhoud.

Nevi

Nevi® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. Nevi maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter) nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. Nevi heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieert hoogleraren, lectoren en promovendi. De Nevi Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via Nevi te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief Nevi-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul, Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: + 31 (0)88 33 00 700 E: info@nevi.nl www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

S&P Global

S&P Global (NYSE: SPGI) verschaft essentiële informatie en inzichten. Wij stellen overheden, bedrijven en particulieren in staat om op basis van de juiste gegevens, expertise en bijbehorende technologie vol overtuiging beslissingen te nemen. Van hulp aan onze klanten bij het beoordelen van nieuwe investeringen tot begeleiding van klanten bij ESG (Environmental, Social & Governance) en de energietransitie in de toeleveringsketens – wij scheppen nieuwe kansen, dragen oplossingen aan voor uitdagingen en stimuleren de vooruitgang voor de wereld.

Een groot aantal van de meest toonaangevende organisaties wereldwijd komt naar ons toe voor beoordelingen van kredietwaardigheid, benchmarks, analyse en workflowoplossingen in de mondiale kapitaal-, goederen en automobiemarkten. Al ons aanbod is erop gericht om vandaag wereldwijd vooraanstaande bedrijven te helpen met de planning voor morgen. www.spglobal.com